

زندگی به مثابه شاخص توسعه اجتماعی و کیفیت زندگی و سیاست‌های توسعه بررسی می‌شود.

بخش دوم، مطالعه‌ای تطبیقی درباره ایران است. در این بخش، کیفیت زندگی و برنامه‌های توسعه در ایران در دوران قبل و بعد از انقلاب اسلامی بررسی و ارزیابی می‌شود. در انتهای کتاب هم نویسندگان به جمع‌بندی و تحلیل برنامه‌های توسعه در ایران پرداخته‌اند.

این کتاب در ۳۳۵ صفحه و به همت نشر شیرازه در اختیار علاقه‌مندان این حوزه قرار گرفته است.

۹. شهرنشینی و توسعه نیافتگی در ایران

محمد طالقانی در این پژوهش نخست به تحولات شهرنشینی در ایران تا سال ۱۳۷۵ می‌پردازد و تمرکزش بر کلان شهر تهران است. آنگاه به بررسی نتایج مترتب بر رشد سریع شهری و توسعه شهرنشینی در ایران و تهران و رابطه آن با توسعه نیافتگی می‌پردازد. عناوین اصلی کتاب عبارت‌اند از:

کلیات شهرنشینی، رشد شهری و وابستگی اجتماعی - اقتصادی، شهرهای کنونی و سیاست شهرنشینی، اثرات وضعیت اقتصادی در سیاست شهری و مطالعه اختصاصی شهر تهران.

این پژوهش که ۳۷۰ صفحه دارد، به همت پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی تقدیم علاقه‌مندان شده است.

۱۰. تبیین جامعه‌شناختی ایدئولوژی و توسعه سیاسی در

ایران معاصر

فرح ترکمان و امیر نیک‌پی در این کتاب، تحولات سیاسی ایران از دوران صفویه تا سال‌های پس از انقلاب اسلامی را با دیدگاهی جامعه‌شناختی و با تکیه بر نقش ایدئولوژی بررسی می‌کند. مسئله محوری کتاب، نظام کنش متقابل سیاسی و چگونگی نقش و تأثیر آن بر تغییرات اجتماعی و سیاسی دوران معاصر ایران است. تلاش نویسندگان دست‌یابی به یک تفسیر تئوریک فراتر از بحث‌های کلان موجود در قلمرو جنبش‌ها و توسعه سیاسی است. آنان مرکز ثقل پژوهش خود را بر نظام کنش متقابل استوار کرده‌اند؛ اما از عوامل تاریخی، ساختاری و روابط با دنیای خارج نیز غافل نمانده‌اند.

نشر علم این کتاب را در ۳۶۰ صفحه به چاپ رسانیده است.

۱۱. توسعه پایدار

از نظر شمس‌السادات زاهدی، توسعه پایدار فرآیندی است که طی آن مردم یک کشور نیازهای خویش را برمی‌آورند و سطح زندگی خویش را ارتقا می‌بخشند، بدون آن‌که از منابعی که به نسل‌های آینده تعلق دارد، مصرف کنند و سرمایه‌های آتی را برای تأمین خواست‌های آتی به هدر دهند. علت اساسی توجه روزافزون به سیاست‌های توسعه پایدار، محدود بودن امکانات و نامحدود بودن نیازها و خواست‌های بشر است.

کتاب مزبور شامل یازده مقاله در باب توسعه پایدار تحت پاره‌ای از این موضوعات است: اصل آهین منافع شخصی، تعریف پایداری و اصول توسعه پایدار، تفکیک پارادایم رشد از پارادایم پایداری، چالش‌های جدید رشته مدیریت دولتی، حسابداری زیست‌محیطی پیش‌نیاز توسعه پایدار، رویکردهای بررسی اکولوژی، مدیریت توسعه کشاورزی پایدار، نقش زنان در توسعه پایدار و ارکان نظام آموزشی در گسترش فرهنگ و تحقیق توسعه پایدار.

این کتاب را انتشارات سمت در سال ۱۳۸۶ و در ۲۳۲ صفحه به چاپ رسانیده است.

نیز به بررسی نظریه نظام جهانی امانوئل والرشاین پرداخته است.

نویسنده در این کتاب با رویکردی تطبیقی، سه مکتب مذکور را شرح داده و در نهایت به یک فرمول دست یافته است که علی‌رغم نقدهای جدی و اساسی هر یک از مکاتب سه‌گانه به یکدیگر، اکنون هر سه مکتب نوسازی، وابستگی و نظام جهانی در حوزه‌های نظری زنده و پویا هستند. این کتاب با ترجمه روان محمود حبیبی مظاهری به همت پژوهشکده مطالعات راهبردی چاپ شده است.

۹.۵ مقاله در جامعه‌شناسی تاریخی ایران: نفت و توسعه اقتصادی

این کتاب با ترجمه علیرضا طیب، مجموعه‌ای از مقالات دکتر کاتوزیان است که در سه بخش تنظیم شده است. بخش اول شامل دو مقاله است که در آن ویژگی‌های جامعه ایران در طول تاریخ و مقایسه آن با جوامع غربی بررسی شده است. در بخش دوم، ضمن اشاره به تاریخچه تکوین نظریات توسعه سیاسی، به بررسی این نظریات بر پایه تجربیات تاریخی و عملی کشورهای مختلف پرداخته و در پی آن مسائل عملی و نظری توسعه کشورهای صادرکننده نفت و وابستگی متقابل این کشورها با جامعه جهانی بررسی می‌شود. در بخش سوم هم مقالاتی درباره روش‌شناسی علم گردآوری شده است. نشر مرکز این کتاب را در ۳۰۴ صفحه چاپ کرده است.

۶. توسعه و چالش‌های زنان ایرانی

ژاله شادی‌طلب در این مجموعه، از منظری متفاوت به تأثیرات توسعه پرداخته است. تأثیر توسعه بر زنان ایرانی موضوعی است که به خودی خود خواننده را تحریک به مطالعه می‌کند. این کتاب در سیزده گفتار تدوین شده و در این گفتارها ضمن بررسی نقش‌های گوناگون زنان در خانواده و اجتماع، چالش‌های گوناگونی را که زنان ایرانی در مسیر توسعه با آن روبه‌رو بوده و هستند، مطرح می‌کند. عناوین بعضی از مباحث کتاب عبارتند از:

عقب‌ماندگی زنان ایرانی، برنامه‌ریزی جنسیتی بر پایه واقعیت‌ها، مدیریت زنان ایران: طرح چند پرسش، مطالبات زنان ایران در فرایند اصلاحات، زنان کشاورز ایرانی در برنامه‌های توسعه و...

این کتاب را نشر قطره در ۲۹۱ صفحه تقدیم علاقه‌مندان کرده است.

۷. مطالعه ابعاد جنسیتی: برنامه سوم و چهارم توسعه

در این پژوهش که در چارچوب فعالیت‌های «مرکز مطالعات و تحقیقات زنان» دانشگاه تهران انجام شده است، ابعاد جنسیتی برنامه‌های پنج ساله سوم و چهارم توسعه در ایران و همچنین میزان تحقق و دستیابی اهداف جنسیتی در برنامه سوم توسعه بررسی شده است. این پژوهش که به شکلی آکادمیک و با استفاده از آمار و داده‌های گوناگون صورت گرفته، شامل اطلاعات مفید و ارزشمندی درباره وضعیت اشتغال، سلامتی و بهداشت، تأمین اجتماعی و آموزش زنان ایرانی در ده سال اجرای این برنامه است و یک مطالعه موردی برای روند توسعه ایران است. این اثر که محصول همکاری مشترک سهیلا صادقی فسایی و سمیرا کلهر است، در ۱۱۸ صفحه و به همت انتشارات دانشگاه تهران چاپ و توزیع شده است.

۸. کیفیت زندگی: شاخص توسعه اجتماعی

غلامرضا غفاری و رضا امیدی در این کتاب به بررسی مفهوم کیفیت زندگی و نسبت آن با توسعه اجتماعی پرداخته‌اند. این کتاب شامل دو بخش اصلی است: در بخش اول موضوعاتی چون کیفیت زندگی و خاستگاه آن، رویکرد عاملیتی و کیفیت زندگی، رویکرد قابلیت و کیفیت زندگی، رویکرد ساختاری و کیفیت زندگی، سنجش کیفیت

